

UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI
GESTIUNEA AFACERILOR
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI GESTIUNEA
AFACERILOR
CLUJ NAPOCA

DEPARTAMENTUL DE FINANȚE

GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ ȘI FRAUDA FINANCIARĂ

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

Coordonator Științific:

Prof. univ. dr. habil. Monica Violeta ACHIM

Doctorand

Andrada-Ioana POPA (căs. SABĂU)

Cluj Napoca

2024

CUPRINS

LISTĂ ABREVIERI	4
FIGURI	6
TABELE	7
INTRODUCERE	10
CAPITOLUL 1	15
DELIMITARE CONCEPTUALĂ PRIVIND GUVERNANȚA CORPORATIVĂ	15
1.1 STADIUL DE CERCETARE REFERITOR LA GUVERNANȚA CORPORATIVĂ.....	15
1.2 ROLUL GUVERNANȚEI CORPORATIVE ÎN ASIGURAREA SUSTENABILITĂȚII ECONOMICE.....	17
1.3 TEORII REFERITOARE LA GUVERNANȚA CORPORATIVĂ	21
1.4 EVOLUȚIA GUVERNANȚEI CORPORATIVE.....	26
1.5 ELEMENTE CHEIE PENTRU ADOPTAREA UNUI COD DE GUVERNANȚĂ DE SUCCES .	28
1.6 METODE DE MĂSURARE A GUVERNANȚEI CORPORATIVE	31
1.7 ANALIZA DESCRIPTIVĂ REFERITOARE LA GUVERNANȚA CORPORATIVĂ.....	32
1.7.1 Stadiul la nivel macroeconomic	32
1.7.2 Stadiul la nivel de Romania	43
CONCLUZII	54
CAPITOLUL 2	56
ABORDĂRI TEORETICO-METODOLOGICE PRIVIND FRAUDA	56
2.1. STADIUL DE CERCETARE REFERITOARE LA FRAUDĂ	56
2.2 ANALIZĂ BIBLIOMETRICĂ PENTRU FRAUDĂ.....	59
2.3 RELAȚIA DINTRE MANIPULARE DE DATE ȘI FRAUDĂ.....	67
2.4 METODE DE MĂSURARE A FRAUDEI FINANCIARE	69
2.5 STATISTICI DESCRIPTIVE PENTRU FRAUDĂ.....	75
2.6 RELAȚIA DINTRE GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ȘI FRAUDĂ FINANCIARĂ	80
2.7 ANALIZĂ BIBLIOMETRICĂ PENTRU GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ȘI FRAUDĂ	81
2.8 ANALIZĂ SISTEMATICĂ A LITERATURII PENTRU GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ȘI FRAUDA FINANCIARĂ	90
CONCLUZII	94
CAPITOLUL 3	97

STUDIU EMPIRIC PRIVIND RELAȚIA DINTRE GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ȘI RISCUL DE APARAȚIE A FRAUDEI – COMPANII ROMÂNEȘTI	97
3.1 DEZVOLTAREA IPOTEZELOR DE CERCETARE.....	97
3.2 DATE ȘI METODOLOGIE	101
3.2.1 Metodologie	101
3.2.2 Date și variabile	103
3.3 CARACTERIZARE DATE.....	110
3.4 REZULTATE PRINCIPALE	116
3.5 VERIFICĂRI DE ROBUSTEȚE.....	120
3.6 DISCUȚII	126
CONCLUZII	129
CAPITOLUL 4.....	131
CAPITOLUL 4 STUDIU EMPIRIC PRIVIND RELAȚIA DINTRE CALITATEA CÂȘTIGURILOR ȘI GUVERNANȚA CORPORATIVĂ LA NIVEL UNIUNII EUROPENE	131
4.1 DEZVOLTAREA IPOTEZELOR DE CERCETARE.....	131
4.2 DATE ȘI METODOLOGIE	133
4.2.1 Metodologie	133
4.2.2 Date și variabile	134
4.3 CARACTERIZARE DATE.....	138
4.4 REZULTATE PRINCIPALE	138
4.4.1 Rezultate la nivel de Uniunea Europeană	144
4.4.2 Rezultate pe regiuni, parte din Uniunea Europeană.....	148
4.5 VERIFICĂRI DE ROBUSTEȚE.....	153
4.6 DISCUȚII	156
CONCLUZII	158
CONCLUZII GENERALE	160
BIBLIOGRAFIE.....	166
ANEXA 1	181
ANEXA 2	205
ANEXA 3	206
ANEXA 4	209

ABSTRACT

Teza de doctorat intitulată „Guvernanță corporativă și fraudă financiară” abordează, dintr-o perspectivă practică și teoretică, implicația guvernantei corporative asupra apariției fraudei financiare la nivelul entităților economice.

Cercetarea se desfășoară pe studii anterioare disponibile în literatură, din care sunt identificate noi perspective de cercetare. Revizuirea literaturii de specialitate și statisticile descriptive incluse în primele două capitole relevă aspecte importante privind direcțiile studiului actual.

Studiile empirice descrise în capitolele trei și patru subliniază importanța guvernantei corporative și a elementelor acesteia în apariția fraudei financiare. În primul rând, accentul este pus pe mediul de afaceri din România, printr-un panel de 66 de companii nefinanciare listate la Bursa de Valori București, pentru perioada 2016-2022. În cel de-al doilea studiu, inclus în capitolul patru, accentul este la nivelul Uniunii Europene. 939 de companii din Uniunea Europeană sunt extrase din platforma Thompson Reuters pentru anul 2022 și analizate prin regresie liniară. Rezultatele subliniază importanța adoptării codului de guvernanță corporativă în diminuarea apariției fraudelor financiare. Mai mult, elementele de guvernanță corporativă care sunt validate ca elemente importante atât la nivel macroeconomic, cât și la nivel microeconomic sunt politicile de independența a consiliului de administrație, comitetul de audit și prezența femeilor în funcții de conducere.

Rezultatele studiului actual de doctorat sunt foarte importante cu precădere pentru factorii de decizie, astfel încât aceștia să înțeleagă cum un mecanism de guvernanță corporativă bine implementat, va îmbunătăți afacerile pe termen lung. Informațiile sunt foarte utile și pentru managerii și angajații din poziții de conducere, deoarece aceștia pot extrage și încerca să aplice bunele caracteristici ale guvernantei corporative pentru bunăstarea companiilor lor.

Keywords: guvernanță corporativă, caracteristici guvernanță corporativă, fraudă financiară, calitatea câștigurilor, scorul beneish,

INTRODUCERE

Această teză de doctorat abordează o temă de mare importanță pentru mediul economic. Necesitatea dezvoltării acestui subiect se bazează pe un amplu studiu teoretic și practic. A fost identificată atât în literatura de specialitate, cât și relevantă în analiza practică efectuată din perspectiva studiilor. Nișa de cercetare identificată presupune corelarea guvernantei corporative cu apariția fraudei financiare în contextul companiilor românești, urmărindu-se identificarea elementelor cheie care, cu o implementare adecvată, vor reduce riscul apariției fraudei financiare. Aceeași idee a fost plasată în contextul companiilor din Uniunea Europeană, folosind elemente de guvernanta corporativă și indicii de calitate a câștigurilor pentru a sublinia impactul guvernantei corporative asupra procesului de calitate a câștigurilor.

Economia este una dintre resursele de care, dacă este bine gestionată, toți utilizatorii, participanții vor primi în schimb beneficii pe termen lung. Mentalitatea pe termen scurt va crește bunăstarea celorlalți, într-un interval de timp scurt. Partea negativă este că toți utilizatorii vor suferi într-un fel sau altul în cazul mentalității pe termen scurt, așa cum ne-au arătat evenimentele nefericite (Enron, WorldCom etc.) de-a lungul istoriei economice.

De-a lungul timpului, cercetătorii și-au adaptat interesul, ținând cont de evenimentele economice (cercetarea post-evenimente), schimbarea legislației și impactul asupra sectorului economic, sau chiar scenariile de pre-gândire în direcții diferite care pot fi concretizate dacă sunt bine aplicate.

Guvernanta corporativă corelată cu fraudă a fost un subiect de interes încă din primele cercetări inițiate. Beasley (1996) a fost printre primii cercetători care au efectuat studii în vederea identificării efectului guvernantei corporative asupra apariției fraudei financiare. El a demonstrat faptul că, societățile comerciale cu un număr crescut de membri externi înregistrează mici schimbări în apariția fraudei.

Pe de o parte, cei care manipulează situațiile financiare caută în permanență modalități de a încălca legea și de a nu fi prinși, bucurându-se în același timp de câștiguri sporite. Pe de altă parte, guvernanta corporativă este văzută ca unul dintre mijloacele prin care pot fi prinși. Studiile au demonstrat că o bună conduită de guvernanta corporativă va asigura companiilor lipsa activităților frauduloase.

Scopul studiilor efectuate este de a identifica elementele de guvernare corporativă care au influență asupra apariției fraudei financiare în cazul companiilor românești, precum și elementele care influențează pozitiv calitatea câștigurilor la nivelul companiilor din Uniunea Europeană.

Teza se bazează pe 1 obiectiv general și 7 specifice, după cum urmează:

Obiectiv general: Evaluarea rolului guvernării corporative în prevenirea fraudei la nivelul entității economice.

Obiective specifice:

O1. Definirea conceptului de guvernare corporativă și fraudă financiară.

O2. Identificarea instrumentelor și metodelor de măsurare a fraudei financiare și a guvernării corporative.

O3. Măsurarea calității scorului de guvernare corporativă pentru companiile românești.

O4. Măsurarea scorului fraudei financiare folosind scorul M-Beneish pentru companiile românești.

O5. Analiza calității guvernării corporative la nivelul Uniunii Europene.

O6. Modelarea matematică a datelor.

O7. Identificarea elementelor de guvernare corporativă care influențează apariția fraudei financiare.

Întrebările de cercetare care stau la baza temei alese pentru acest studiu este:

Întrebarea de cercetare 1: O bună implementare a codului de guvernare corporativă poate preveni apariția fraudei financiare?

Întrebarea de cercetare 2: Care sunt caracteristicile guvernării corporative care au o influență directă asupra apariției fraudei?

Metodologia de cercetare conține modele econometrice care folosesc metoda generală a celor mai mici pătrate în trei etape (GLS, cu iterație, igls, opțiune) cu o corecție comună de autocorelare de ordinul întâi specifică panelului, astfel încât să explice modul în care o adoptare deficitară a scorului de guvernare corporativă și a elementelor acesteia are implicații negative asupra scorului M-Beneish în studiul efectuat asupra societăților din România. În cazul Uniunii Europene, regresia liniară heteroschedastică a fost aplicată pentru procesarea testelor statistice, datorită faptului că datele nu au fost distribuite normal și este prezentă heteroschedasticitatea.

Eșantioanele de date statistice selectate pentru analiză sunt reprezentative, având dimensiuni semnificative și oferind posibilitatea plasării celor două studii de caz în contextul literaturii de specialitate actuale. Deci, pe de o parte, am folosit 66 de companii listate la Bursa de Valori

București (BVB), pe piața principală, pentru a calcula M-Beneish și scorul de guvernanta corporativă pentru studiul de caz din România. Pe de altă parte, am folosit un eșantion de 939 de companii descărcate de pe platforma Thompson Reuters pentru a măsura relația dintre calitatea câștigurilor și elementele de guvernanta corporativă pentru țările Uniunii Europene.

Sursa datelor pentru analiza empirică au fost extrase din baze de date recunoscute, precum Forumul Economic Mondial, mai precis GCI (Indicele Competitivității Globale), pentru a măsura Eficiența Consiliilor de administrație ale societăților și Soliditatea auditului și a raportării în statistica descriptivă la nivelul Uniunii Europene, BVB (Bursa de Valori București) pentru studiul empiric în cazul companiilor românești și analiza descriptivă. Informațiile din rapoartele anuale ale companiilor disponibile pe platformă au fost colectate manual. Platforma Thompson Reuters a fost folosită în vederea realizării atât a analizei descriptive, cât și a studiului empiric la nivelul Uniunii Europene.

Cercetarea este împărțit în patru capitole, după cum urmează:

Capitolul 1 Delimitarea conceptuală privind guvernanta corporativă

Capitolul 2 Abordări teoretico-metodologice privind Frauda

Capitolul 3 Studiu empiric privind relația dintre guvernanta corporativă și riscul de apariție a fraudei – companiile românești

Capitolul 4 Studiu empiric privind relația dintre calitatea câștigurilor și guvernanta corporativă la nivelul Uniunii Europene

CAPITOLUL 1 DELIMITARE CONCEPTUALĂ PRIVIND GUVERNANTA CORPORATIVĂ

Capitolul unu abordează literatura de specialitate privind guvernanta corporativă în termeni de definiții, teorii care stau la baza conceptului, metode prin care poate fi măsurată guvernanta corporativă și elemente cheie în implementare codului de guvernanta corporativă. Teoriile pentru guvernanta corporativă sunt abordate pentru a înțelege mai îndeaproape contextul studiat. Următoarele subiecte se concentrează pe metode de măsurare a guvernantei corporative și subliniază elementele cheie care vor asigura prosperitatea afacerii. Pentru consolidarea acestui capitol, este abordată o statistică descriptivă bazată pe scorul de guvernanta corporativă. Primul studiu abordează date la nivelul Uniunii Europene, iar al doilea cuprinde date despre companiile românești. Se începe prin a analiza contextul macroeconomic, folosind două elemente extrase din

indicele GCI: Analiza Eficienței Consiliilor de administrație ale societăților și a Solidității auditului și raportării, pentru perioada 2007-2017. Pentru a avea o altă perspectivă pentru companiile din Uniunea Europeană în ceea ce privește raportarea calitativă a guvernancei corporative, au fost descărcate de pe platforma Thomson Reuters pentru perioada 2012-2022. Sunt utilizate următoarele elemente de guvernare corporativă: Comitetul de nominalizare, Comitetul de audit, Comitetul de remunerare și Independența Consiliului de Politici. Pentru identificarea contextului în cazul companiilor românești, în ceea ce privește adoptarea guvernancei corporative, sunt folosite următoarele elemente: EQUIL (Echilibrul membrilor consiliului de administrație), INDEP (Independența membrilor consiliului de administrație), NOM (Selectarea membrilor consiliului de administrație), REM (Remunerare), AUDIT (Comitetul de audit), pentru perioada 2016-2022. Rezultatele subliniază faptul că, în ambele scenarii, guvernarea corporativă a început să fie mai bine privită și implementată mai serios în anii curenti.

CAPITOLUL 2 ABORDARI TEORETICO-METODOLOGICE PRIVIND FRAUDA

Al doilea capitol abordează în prima parte frauda din punct de vedere conceptual. În continuare, se efectuează o analiză bibliometrică pentru a pune bazele temei. Apoi, au fost identificate în literatura de specialitate, scoruri care pot fi utilizate în vederea măsurării nivelului de apariție a fraudei financiare. Pentru a avea o imagine de ansamblu practică, acest capitol abordează, printre alte aspecte, o analiză descriptivă pentru scorul M-Beneish în cazul firmelor din România (66 de companii), în perioada 2016-2022, pentru a vedea evoluția acestora în timp pentru fiecare companie din eșantion. În continuare, pentru a pune bazele temei generale a tezei, se realizează o analiză bibliometrică asupra conceptului de guvernare corporativă și fraudă. Capitolul se încheie cu o revizuire sistematică a literaturii despre guvernarea corporativă și fraudă.

CAPITOLUL 3 STUDIU EMPIRIC PRIVIND RELAȚIA DINTRE GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ȘI RISCUL DE APARIȚIE A FRAUDEI – COMPANII ROMÂNEȘTI

Al treilea capitol prezintă studiul empiric pentru mediul de afaceri din România în vederea identificării elementelor de guvernare corporativă care influențează apariția fraudei financiare. Datele analizate acoperă perioada 2016-2022. Setul final de date este format din 66 de companii listate pe piața principală la Bursa de Valori București (BVB). Odată stabilite ipotezele de cercetare, capitolul continuă cu o descriere a variabilelor, urmată de testele statistice. Toate acestea

pentru a valida faptul că, codul de guvernare corporativă, dacă este bine adoptat, va reduce apariția fraudelor financiare. Mai mult, scorul de guvernare corporativă și elementele de guvernare corporativă - EQUIL, INDEP, AUDIT, GENF - vor avea cu siguranță un impact pozitiv asupra dezvoltării afacerii, așa cum au subliniat rezultatele studiului.

CAPITOLUL 4 STUDIU EMPIRIC PRIVIND RELAȚIA DINTRE CALITATEA CÂȘTIGURILOR ȘI GUVERNANȚA CORPORATIVĂ LA NIVEL UNIUNII EUROPENE

Al patrulea capitol abordează un studiu practic aplicat la nivelul Uniunii Europene, pentru 939 de companii. Datele sunt descărcate de pe platforma Thompson Reuters pentru anul 2022. Capitolul începe cu dezvoltarea ipotezelor de cercetare, apoi se detaliază variabilele și se consemnează primul set de teste statistice. Capitolul se încheie cu regresii statistice și interpretarea datelor. Legătura dintre indicii de calitate a câștigurilor și fiecare dintre elementele de guvernare corporativă - comitetul de nominalizare, comitetul de audit, comitetul de remunerare, independența consiliului de politici, dimensiunea consiliului, componenta de gen, ședințele consiliului - a fost considerată pozitivă și semnificativă statistic, cu un coeficient foarte bun.

CONCLUZII GENERALE

Relația dintre guvernare corporativă și apariția fraudei financiare este un subiect de interes pentru mediul economic și pentru toate părțile interesate. Astfel, cercetarea de doctorat din cadrul tezei de doctorat intitulată „Guvernare corporativă și fraudă financiară” își propune să identifice relația dintre guvernare corporativă măsurată ca și scor (la nivelul mediului de afaceri din România) dar și prin elementele acesteia, în raport cu apariția fraudei financiare (și calitatea câștigurilor ca proxy fraudă la nivelul companiilor din Uniunea Europeană). Studiul de față, vizează sectorul economic european, cât și mediului de afaceri din România, încercând să identifice starea actuală în ceea ce privește adoptarea codului de guvernare corporativă, pentru a vedea dacă o bună adoptare va preveni apariția fraudei financiare.

Obiectivul general al acestui studiu constă în identificarea relației dintre guvernare corporativă și apariția fraudei financiare. În realizarea acestui obiectiv sunt implicate două aspecte diferite. Pe de o parte, guvernare corporativă este studiată calitativ atât la nivelul mediului de afaceri al Uniunii Europene, cât și la nivelul companiilor românești. În cazul României, pe lângă analiza calitativă, guvernare corporativă este calculată ca și scor, dar și prin câteva elemente extrase, parte a codului

de guvernare corporativă. Pe de altă parte, prin utilizarea scorului M-Beneish, scopul este de a măsura apariția fraudelor financiare în sectorul economic românesc.

Cercetarea propusă se adresează deopotrivă teoriilor și practicienilor, atât din sectorul public, cât și din cel privat. În primul rând, aspectele teoretice sunt abordate pentru a surprinde perspectivele teoretice dezvoltate de cercetători de-a lungul timpului. Explorând literatura de specialitate de-a lungul anilor, importanța adoptării codului de guvernare corporativă este întărită de la un an la altul, subliniind beneficiile economice ale acestuia. În al doilea rând, dintr-o perspectivă empirică, studiile de caz cuprind o imagine amplă a scorului de guvernare corporativă atât în sectorul micro, cât și în cel macroeconomic, precum și a impactului acestuia asupra apariției fraudei financiare.

Tematica legată de această cercetare doctorală este relevantă în contextul economic actual. Guvernarea corporativă în cadrul companiilor este un element esențial pentru succesul pe termen lung al companiilor.

Bibliografia aferentă acestei teze de doctorat cuprinde atât articole internaționale, cât și naționale. Această temă este abordată și în articolele științifice publicate în cadrul cercetării doctorale și prezentate în cadrul conferințelor științifice internaționale. Pe parcursul cercetării doctorale au fost publicate 4 articole pe Web of Science, 2 articole indexate într-o bază de date internațională și 5 articole în volumele conferințelor internaționale. Diseminarea rezultatelor cercetării s-a realizat prin participarea la 11 conferințe internaționale, dintre care 1 în afara României, iar restul la fizic și online.

Această teză de doctorat este structurată în patru capitole. Primul capitol abordează guvernarea corporativă, al doilea capitol fraudă financiară, al treilea capitol conține studiul empiric aplicat la nivelul mediului de afaceri din România, iar ultimul capitol cuprinde același studiu extins la nivelul companiilor din Uniunea Europeană.

Capitolul 1 Delimitarea conceptuală privind guvernarea corporativă, plasează cercetarea în termeni teoretici, analizând conceptul prin definițiile emise și rezultatele obținute de diverși cercetători în timp. Teoriile pentru guvernare corporativă au fost analizate și filtrate prin comportamentul mediului de afaceri. De asemenea, este în interesul cercetării actuale să se vadă implicația guvernării corporative în sustenabilitatea economică. În plus, sunt prezentate metode de măsurare a scorului de guvernare corporativă, urmate de elementele cheie pentru o implementare cu succes a scorului de guvernare corporativă, pe baza cercetărilor anterioare. În ultima parte a acestui capitol se efectuează o analiză calitativă pentru a vedea gradul de adoptare

a principiilor de guvernare corporativă atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivelul companiilor românești.

Capitolul 2 Abordări teoretico-metodologice privind fraudă abordează conceptele teoretice de fraudă financiară, emise de diverși cercetători în timp. Include o analiză bibliometrică efectuată pentru a consolida importanța fraudei financiare în mediul economic. De asemenea, a fost de interes să se treacă în revistă relația dintre manipularea datelor și fraudă, deoarece acestea sunt utilizate împreună de cele mai multe ori. Apoi, capitolul prezintă metodele dezvoltate de cercetători în timp, pentru măsurarea nivelului de apariție al fraudei financiare. Studiul se concentrează pe detalierea indicelui de calitate a câștigurilor, datorită faptului că este folosit ca și proxy pentru fraudă financiară în capitolul patru. Ultima parte a capitolului doi include discuții despre fraudă și guvernarea corporativă în termeni teoretici (analiza bibliometrică, revizuirea literaturii despre ambele concepte) și consolidează legătura dintre cele două elemente pentru următoarele două capitole.

Capitolul 3 Studiu empiric privind relația dintre guvernarea corporativă și riscul de apariție a fraudei – Companiile românești conturează relația dintre guvernarea corporativă și fraudă financiară, folosind datele descărcate de pe Bursa de Valori București. Acest capitol validează faptul că un interes sporit pentru aplicarea codului de guvernare corporativă va reduce prezența fraudei financiare. Se începe cu elaborarea ipotezelor de cercetare, iar ulterior descrierea metodologiei. Se continuă cu o caracterizare a setului de date utilizate și se încheie cu regresii statistice. Rezultatele validează majoritatea ipotezelor, întărind importanța guvernării corporative în mediul de afaceri din România. Mai mult, prin elementele de guvernare corporativă selectate sunt validate și cele care sunt cele mai sensibile în combaterea fraudei financiare.

Capitolul 4 Studiul empiric privind relația dintre calitatea câștigurilor și guvernarea corporativă la nivelul Uniunii Europene abordează legătura dintre elementele de guvernare corporativă și indicele de calitate a câștigurilor. În acest capitol, elementele de guvernare corporativă sunt descărcate de pe platforma Thompson Reuters, ținând cont de elementele de guvernare corporativă utilizate în cazul mediului de afaceri din România, astfel încât să se facă o comparație între cele două părți. Indicele de calitate a câștigurilor este considerat ca un proxy pentru apariția fraudei financiare la nivelul entității economice. Capitolul începe cu dezvoltarea ipotezelor de cercetare și o descriere a metodologiei. Apoi se continuă cu o caracterizare a setului de date și o prezentare a regresiiilor. Este de interes pentru studiu, să se evidențieze impactul guvernării

corporative asupra indicelui de calitate a câștigurilor, pe regiuni ale Uniunii Europene. Acest capitol subliniază faptul că, o adoptare sporită a principiilor de guvernare corporativă va susține afacerile pe termen lung, măsurată prin indicele de calitate a câștigurilor.

Rezultatele cercetării științifice relevă importanța guvernării corporative la nivelul entității economice. Pe de o parte, literatura analizată și cercetarea calitativă conturează gradul de conștientizare a adoptării scorului de guvernare corporativă, prin tendințe de creștere de la un an la altul. Astfel, se poate concluziona faptul că, companiile conștientizează importanța adoptării codului de guvernare corporativă la nivel de entitate economică. Importanța conceptului este dezvoltată și pe parcursul cercetărilor anterioare care au fost efectuate. Pe de altă parte, capitolul doi evidențiază impactul fraudei financiare la nivelul entității economice prin analizarea literaturii și a unei analize bibliometrice. Analizele calitative efectuate pe scorul M-Beneish arată, evidențiază, pentru fiecare an, numărul companiilor cu risc de fraudă și al companiilor fără risc de fraudă la nivelul mediului de afaceri din România, remarcându-se că de la un an la altul, tendința este să recurgă mai puțin la activități frauduloase. De asemenea, se poate observa că rezultatele post-pandemie relevă tendința de a recurge la activități frauduloase. A doua parte a capitolului doi prezintă relația dintre guvernarea corporativă și fraudă financiară. Pentru a efectua acest lucru, s-a utilizat analiza bibliometrică și analiza literaturii de specialitate pe cele două subiecte. În timp, autorii au abordat subiectele în asociere cu mai multe metode de măsurare, obținând rezultate similare. Analizând literatura de specialitate, nu s-a identificat niciun studiu aplicat în mediului de afaceri românesc, dar și extins la nivelul Uniunii Europene, comparând rezultatele cu mediul de afaceri românesc. Acestea fiind spuse, următoarele două capitole s-au concentrat pe estimări statistice. Cinci din șapte ipoteze au fost validate prin efectuarea estimărilor statistice. Deci, la nivelul mediului de afaceri din România, scorul de guvernare corporativă, împreună cu elementele: Echilibrul între membrii consiliului neexecutiv și cei executivi (EQUIL), Independența membrilor consiliului de administrație (INDEP), Comitetul de audit (AUDIT) și Gen (GENf) se regăsesc într-o corelație negativă statistic cu scorul fraudei financiare. Aceasta înseamnă că atunci când codul de guvernare corporativă este adoptat, nivelul de apariție al fraudei financiare va scădea. Mai mult, atunci când sunt aplicate, elementele codului de guvernare corporativă au o influență pozitivă sporită asupra bunăstării unei afaceri. Elementele care nu se regăsesc într-o corelație semnificativă statistic pentru studiu sunt: Selectarea membrilor consiliului de administrație (NOM) și Politica de remunerare (REM). România a făcut parte dintr-un regim comunist, care încă se

simte în diferite contexte ale mediului de afaceri. Mai mult în sectorul public decât în cel privat. Chiar dacă sectorul privat vine cu un raționament diferit pentru angajați, așa cum afirmă teoria agenției, comportamentul uman este schimbător și își urmărește propriul interes. Astfel, cu stimulentele adecvate, managerii vor avea tendința de a-și urma propriul interes mai degrabă decât interesele multiple ale părților implicate, așa cum afirmă teoria părților interesate.

Partea de rezultate din ultimul capitol întărește ideea din care pornește cercetarea. Atât în cazul companiilor românești, cât și în cazul afacerilor din Uniunea Europeană, adoptarea guvernancei corporative se identifică prin creșterea calității câștigurilor. Prin urmare, toate cele șapte ipoteze sunt validate de acest studiu. Studiul realizat în capitolul patru, la nivel macroeconomic, include următoarele variabile de guvernare corporativă: comitetul de nominalizare (NOM), comitetul de audit (AUDIT), comitetul de remunerare (CBC), independența consiliului de politici (PBI), dimensiunea consiliului (Bsize), diversitatea de gen la nivelul consiliului (Gender) și Numărul de reuniuni ale consiliului (NBM). Toate variabilele independente selectate se regăsesc într-o corelație pozitivă semnificativă statistic cu indicele de calitate al câștigurilor. Aceasta înseamnă că, calitatea câștigurilor (absența fraudei financiare) va crește la adoptarea codului de guvernare corporativă, cu accent pe elementele selectate. O analiză mai amplă se realizează în cazul Uniunii Europene, pe regiuni (Sud, Est, Nord și Vest). Rezultatele validează ipotezele dezvoltate inițial, dar acuratețea rezultatelor este cea mai bună în cazul afacerilor din Nord. Acest lucru ar putea fi explicat prin faptul că mediul economic din partea de nord, este mai eficient, mai fiabil și mai precis.

Prin compararea rezultatelor mediului de afaceri din România cu cele de la nivelul Uniunii Europene, o serie de variabile de guvernare corporativă pot fi corelate și validate în ambele cazuri. INDEP și PBI; AUDIT și AUDIT; GENf și Gen sunt asociate ca elemente comune de guvernare corporativă și validate în ambele studii de caz. Astfel, independența consiliului de politici, comitetul de audit și prezența femeilor în funcții de conducere au implicații importante atât în mediul microeconomic, cât și în cel macroeconomic.

Astfel, din studiul de doctorat realizat privind impactul guvernancei corporative asupra apariției fraudei financiare la nivelul entității economice, se poate concluziona faptul că, atunci când codul de guvernare corporativă este implementat la nivelul unei entități economice, apariția fraudei financiare va scădea.

Analiza în sine presupune o serie de limite. Acestea sunt legate de eşantion şi de metodologia utilizată. În cazul companiilor româneşti, datele au fost colectate manual din situaţiile financiare disponibile la Bursa de Valori Bucureşti, prin urmare a fost un proces dificil şi lung. O altă limitare în cazul studiului românesc se reflectă în calcularea scorului Beneish, care nu este dezvoltat pentru companiile româneşti. Alte limitări se reflectă în abordarea tuturor cercetărilor disponibile în literatură şi publicate de cercetători. În cazul studiului Uniunii Europene, limitarea se reflectă în intervalul de timp şi selecţia variabilei dependente. Pentru analiza pe regiuni, numărul de observaţii nu este egal pentru fiecare categorie.

Implicaţiile politice ale acestui studiu se adresează factorilor de decizie, astfel încât aceştia să înţeleagă cum un mecanism de guvernare corporativă bun va îmbunătăţi afacerile, atât la nivelul companiilor private, cât şi la nivelul companiilor de stat. Diferite aspecte privind guvernarea corporativă sunt validate pe parcursul cercetării doctorale curente. Managerii pot extrage şi încerca să înţeleagă şi să aplice bunele caracteristici ale guvernării corporative pentru bunăstarea companiilor lor. Pentru angajaţii în poziţii de conducere va fi de mare ajutor să devină conştienţi de implicaţiile pozitive ale guvernării corporative la nivelul entităţilor economice, pe termen lung. La un nivel mai extins, mediul macroeconomic îşi va creşte propria bunăstare, încurajând în acelaşi timp actorii de pe piaţă să îmbunătăţească o raportare calitativă privind guvernarea corporativă. Nu există nicio îndoială faptul că, guvernarea corporativă are un impact pozitiv asupra afacerilor.

Cercetările viitoare se vor axa pe dezvoltarea unui scor de guvernare corporativă la nivelul mediului de afaceri din România şi extinderea studiului la nivel macroeconomic. Totodată, se doreşte aplicarea scorului M-Beneish în contextul afacerilor din Uniunea Europeană, pe un interval de timp extins.

Astfel, pentru a cuprinde toate rezultatele obţinute ca urmare a derulării cercetării din actuala teză de doctorat, se poate confirma faptul că, guvernarea corporativă este „poliţistul bun” într-o companie, asigurând bunăstarea afacerii pe termen lung, atât la nivel microeconomic, cât şi la nivel macroeconomic.